

Vå tác giß : Nhà văn Đào Hi&#u, sinh năm 1946 ở tỉnh Bình Định, gia nhập Đoàn Công sứ n năm 1968.

Tham gia phong trào sinh viên miền Nam chống Mỹ, sau năm 1975 ông làm việc ở báo Tuổi Trẻ và NXB Trẻ. Năm 2008, ông công bố trên mạng bài ký "Lộc Độc", gây nhiều tranh luận.

Có vẻ như “Độc nôc” và “Nhân dân” là hai phạm trù rất gần gũi, rất thân thiết, có quan hệ máu thịt với nhau, thậm chí không thể tách rời nhau. Từ hàng ngàn năm rồi, nhiều người đã hiểu như vậy, đã cảm nhận như vậy.

Tôi sẽ không viết độc nôc như dòng chữ có vẻ nghịch lý sau đây nếu không sẵn lòng chấp nhận “công sứ”. Sẽ quá lạ lẫm cho đó đã đánh thức mọi phản kháng trong tôi, làm chúng ta vô mång và vô luôn như ngåp nghĩ khác. Và một trong những phát hiện bàng hoàng nhất là: Độc nôc và Nhân dân là hai thực thể có khả năng trở thành thù địch.

1

Tôi thu bé, con người đã gần gũi với độc nôc mình qua lũy tre

làng, dòng sông, bán đá, nháng bá bián thá máng, nháng núi non hùng vĩ, nháng danh lam tháng cánh... tát cá, gáp phán táo ra tâm hán, tính cách và tình yêu cáa mái ngái, tá đó hình thành nháng mái dây ràng buác, nhá thá mà khi có ngoái xâm thì cá dân tác cùng đáng lên, đáng lòng đánh đái chúng, giành lái táng tác đát, táng ngán rau...

Đó là nháng điáu có thát. Đã táng xáy ra. Nháng tám lòng yêu ná cá, nháng hy sinh vì tá quác, nháng anh hùng dân tác... tát cá đáu có thát. Duy chá mát điáu nghách lý, đó là: trong lách sá nhân loái CHáA BAO GIá ĐáT Ná C Lá CáA NHáN DáN.

Ngày xáa, khi vua Vũ điát đá c Trá, dáng nên nhà Chu, thiên há ai cũng tôn phá. Chá có Bá Di, Thúc Tá chá là bát nghĩa, không thèm ăn thác nhà Chu, cùng nhau lên núi Thú Dáng, hái rau đá nhát. Sau, có ngái đán báo: “Nhà Chu đã trá thiên há, thì nái nào lái cháng phái cáa nhà Chu, ăn rau núi này cháng phái ăn rau nhà Chu ?” Hai ông nghe nói, bán nhán đái cho đán chát. Ráng thái áy ngái ta quan niám sông núi, kác cá rau ráng đáu “cáa nhà Chu” nào phái cáa nhán dân. Ngay cá hát thác là do má hái ná cá mát cáa nông dân làm nên mà cũng đá c gái là “thác nhà Chu” thì nhán dân còn lái gái?

Trong bài thá “Nam Quác Sán Hà”, Lý Tháng Kiát cũng xem đát ná c Viát Nam là cáa vua chúa nhà Lý khi ông viát: “Nam quác sán hà Nam đá cá” thì thát sá cũng đã “xá phán” cho triáu đánh hát rái, còn gái cho đám dân đen náa?! Thái phong kián,

đất núi là của nhà vua nên mới có cha truyền con nối, nên trung quân và ái quốc mới góp làm một.

2

Ngày nay người ta nói nhiều đến dân chúng.

Có vậy như đất núi không còn là của “nhà Chu” nữa, có vậy như “Nam quốc sơn hà” không còn của “Nam đế” nữa. Vậy chúng là của nhân dân rồi! Thử xem có phải vậy không? Nếu cái đất núi giàu tài nguyên này, cái quê hương “rừng vàng biển bạc” này là của nhân dân, sao nhân dân nghèo khổ đến vậy?

Tại sao?

Sao nhäng chàng trai nông thôn chân läm tay
bùn vän ä nhà tranh vách đất? Sao nhäng cô
gái quê phải lên thành phố bán thân? Sao bác
phụ xích lô vän còng lưng đi päm i ngày, sao
läp trẻ con nhà lao đi ngä phải nhä nhäi mä hôi
trong các khu chä xuät, các mä than, các nhà
máy chä biän häi sän, lâm sän, nông sän... chä
đä kiäm chäa đän mät trăm đô la mäi tháng?
Sao nhân dân lao động vän phải chui rúc trong
nhäng căn nhà tồi tàn chät häp?

Näu räng là vàng, biän là bäc thì vàng ä đâu,
bäc đi đâu, mà mäi län làm đäng, xây cäu läi
phäi vay vän ODA, vay vän Ngân hàng Thä
giäi, Quä tiän tä Thä giäi... đä xäy ra nhäng vä
tham nhũng nhäc nhä PMU18, nhä vä cäu
Văn Thánh, nhä vä PCI Nhät Bän... và hàng
ngàn vä khác? Näu đất nä c này là cäa nhân
dân thì sao däu mä khai thác nhiäu nhä väy mà
dân không giàu? mà Đäng läi giàu? Näu đất
nä c là cäa nhân dân sao läi chä có mät nhóm

các täp đän tài phiät phät lên nhä kinh doanh räng, biän, đät đai và lúa gäo... trong khi nhân dân thì bä cäp đät, räng thì bä phá, thóc lúa thì bä thäng lái ép giá, đäy nông dân vào kiäp säng bän cùng?

3

Có quá nhiäu bäng chäng đä nói räng trong läch sä chäa bao giä đät näc là cäa nhân dân. Đät näc chä là cäa nhân dân trong các häc thuyät, trong văn thä, trong âm nhäc. Không phaäi cuäa nhân dân. Đät näc chä là cäa nhân dân trong hoài niäm tuäi thä, trong tâm tình chôn nhau cät rún. Trên thäc tä đät näc bao giä cũng là tài sän riêng cäa giai cäp cäm quyän.

Ngày xưa thì đặt nợ là của vua chúa, ngày nay đặt nợ là của các chính quyền.

Còn nhân dân?

Ngoài trừ số ít giàu có ở các đô thị lớn, đa số nhân dân lao động, công nhân, nông dân, công chức, tiểu chức ăn lương...chúng có được một căn nhà nhỏ, một mái tranh nghèo, một cái ghế chuốt gỗ nằm trong xóm lao động hay dè dặt ở xóm cũ.

Nh&#ng nhà hàng, nh&#ng khách sạn sang trọng, nh&#ng vũ trụ xa hoa, nh&#ng cửa hàng l&#ng l&#y kia không phải của nhân dân.

Nh&#ng khu đô thị mới, nh&#ng resorts, nh&#ng sân golf, nh&#ng câu lạc bộ quần vợt, nh&#ng cuộc thi hoa hậu liên miền kia... không bao giờ là của nhân dân.

Nh&#ng mỏ bột-xít, mỏ than, mỏ dầu trị giá hàng ngàn tỷ đô la kia, nh&#ng lâm sản, hải sản vô tận kia...ch&#a bao giờ

là c a nhân dân.

Nhân dân ch có cái t chim bé nh c a mình, nhân dân ch có v i cà, con m m, c khoai, r y b p, chi c xích lô đ p, chi c xe máy đ ch y xe ôm, đ đi làm m i ngày.

Nhân dân không bi t nghe nh c giao h ng, không bi t hát Opera, nhân dân ch bi t rao: “Cháo huy t đây!” “Bánh mì nóng giòn đây!” “Báo m i đây!” “Mài dao mài kéo đây!”...

Nhân dân không có vé vào xem thi hoa h&#u hoàn vũ hay xem trình di&#n th&#i trang, nhân dân ch&# có năm ngàn đ&#ng đ&# tr&# m&#t cu&#c xe ra đ&#ng đ&#u đ&#&#ng Huy&#n Trân Công Chúa và g&#i: “Đi ch&#i không anh?”.

Nhân dân không có ai b&#o v&#, ch&# bi&#t ch&#y tr&#i ch&#t khi b&# công an đem xe t&#i xúc v&# đ&#n đ&# “làm s&#ch thành ph&#.”

Trong th&#i chi&#n, bao gi&# nhân dân cũng b&# xem nh&# m&#t th&# “tài

nguyên”, mặt “nguán cá báp dái dào”
sáng sàng cung cáp cho chián tráng
đá giành tháng lái trong các cuác
chián tranh mang danh nghĩa “giái
pháng” “cháng ngoái xâm” “thánh
chián” “vá quác”...

Tái nghiáp cho hàng trăm thá há
nháng ngá i lính đã ngã xuáng trong
các cuác “chián tranh thán thánh” y
đá rái cuái cùng đát nác lái lát vào
tay mát nhóm “đáng háng” chuyên
nghá vá vét.

Đất nác đã bß cßng đoßt.

Giß đây, đßi vßi nhân dân Vißt Nam, nßu đất nác có còn đß cß chút ý nghĩa, chính là vì nó đang ôm giß trong lòng nó xßng cßt cßa nhßng ngßi thân đã chßt vì mßt lý tßng hoang đßng và mßt ßc mß không bao giß có thßt.

4

Trung Qußc chißm đßo Hoàng Sa, rßi Trßng Sa. Vài trăm

ngái bi&#u tình bá đàn áp, bá
bát, bá đe dáa. Nhi&#u ngái hái
tôi: “Sao không tháy ông viát vá
Hoàng Sa, Tráng Sa mà chá
viát vá nhân quyán, vá dân
chá?”

Cháng lá tôi lái phái trá lái nhá
thá này:

“Vái hai hòn đáo áy ngái ta đã

dâng cho Tàu r&#i. Ai đòi l&#i
đ&#i c? Mà n&#u nh&# có đòi đ&#i c
thì cái lãnh th&# giàu tài nguyên
&#y cũng đâu ph&#i c&#a nhân
dân. Hai hòn đ&#o &#y cũng s&# là
tài s&#n c&#a nh&#ng k&# c&#m
quy&#n và b&#n tài phi&#t, cũng s&#
b&# chúng chia chác nhau mà
ăn thôi.”